

Inspecting policing
in the public interest

Adroddiad Arolwg Ymddygiad Gwrthgymdeithasol

Heddlu De Cymru

Mae De Cymru yn profi lefel gymharol uwch o ymddygiad gwrthgymdeithasol a lefel uwch o droseddau'r pen o'r boblogaeth.

Ein hadolygiad ymddygiad gwrthgymdeithasol

Yng ngwanwyn 2010, cynhaliodd Arolygiaeth Cwnstablïaeth Ei Mawrhydi (HMIC) adolygiad o ymddygiad gwrthgymdeithasol yng Nghymru a Lloegr. Roedd hyn yn cynnwys holi dioddefwyr am eu profiadau o roi adroddiad ar ymddygiad gwrthgymdeithasol i'r heddlu, ac arolygu safon y prosesau y mae heddluoedd yn eu defnyddio i ymdrin â phroblem ac ymateb iddi.

Trwy weithio gyda Sefydliad y Prifysgolion ar Wyddorau'r Heddlu ym Mhrifysgol Caerdydd, fe wnaethom wedyn ddefnyddio'r canlyniadau hyn i ateb y cwestiwn sut y gall yr heddlu ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol orau.

Beth sy'n gweithio?

Bydd gan heddluoedd y cyfle gorau i roi gwasanaeth da i ddioddefwyr os gwnânt dri pheth allweddol:

- Rhoi gwybodaeth i'r holl swyddogion a staff perthnasol (gan gynnwys timau plismona cymdogaeth, swyddogion sy'n ymateb i argyfyngau a swyddogion CID) yn gyson a thrylwyr am broblemau ymddygiad gwrthgymdeithasol yn lleol;
- Casglu a dadansoddi data a gwybodaeth yn gyson ar fannau lle mae ymddygiad gwrthgymdeithasol yn digwydd, troseddwy'r a dioddefwyr yn eu hardal, a defnyddio'r wybodaeth hon i ddyrannu adnoddau i ymdrin â'r problemau; a
- Darparu'r offer a'r adnoddau cywir i'w timau plismona yn y gymdogaeth i ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol, ac yna monitro'r cynlluniau y mae'r timau yn eu rhoi yn eu lle i ddatrys problemau ymddygiad gwrthgymdeithasol lleol.

Dyma sut mae Heddlu De Cymru yn perfformio yn y meysydd hyn.

A yw'r holl swyddogion a staff perthnasol yn cael gwybodaeth drylwyr a chyson am broblemau ymddygiad gwrthgymdeithasol lleol?

Mae gan swyddogion ymateb a staff plismona yn y gymuned ddealltwriaeth dda o fannau drwg am ymddygiad gwrthgymdeithasol yn lleol, ond yn gyffredinol nid oedd CID yn ymwneud â'r cyfarfodydd briffio ymddygiad gwrthgymdeithasol. Ond fe wnaeth HMIC ddarganfod arfer da yng Nghanol Caerdydd, lle mae swyddogion ymateb yn gyfrifol am helpu i ymdrin â blaenoriaethau a nodwyd gan eu cymuned leol, gan gynnwys ymddygiad gwrthgymdeithasol.

A yw'r heddlu yn defnyddio gwybodaeth ymddygiad gwrthgymdeithasol i dargedu ei waith wrth ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol?

Mae ymddygiad gwrthgymdeithasol yn cael sylw yng nghyfarfodydd perfformiad yr heddlu, lle defnyddir canlyniadau dadansoddi data a gwybodaeth i nodi manau drwg; yna nodir adnoddau i ymdrin â'r rhain. Gall pob ardal blismona leol fonitro'r rhai sy'n galw amlaf i gynorthwyo i ddatrys problemau a gweithio gyda phartneriaid. Ond, fe wnaeth gwaith i brofi'r sefyllfa wirioneddol ddarganfod nad oedd digon o bwyslais ar ddioddefwyr ymddygiad gwrthgymdeithasol bregus na'r rhai sy'n dioddef dro ar ôl tro. Roedd y cyfarfod rheoli dyddiol a gynhaliwyd ar lefel adrannol yn canolbwyntio yn bennaf ar ddatrys troseddau. Er bod pob trosedd dros y penwythnos yn cael ei archwilio, cyfyngedig yn unig oedd yr ystyriaeth i faterion ymddygiad gwrthgymdeithasol, ac nid oedd unrhyw wybodaeth am berfformiad ar ymddygiad gwrthgymdeithasol ar gael.

A oes gan dimau plismona yn y gymdogaeth yr offer a'r adnoddau cywir i ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol, ac a yw'r cynlluniau y maent yn eu rhoi yn eu lle i ddatrys problemau ymddygiad gwrthgymdeithasol yn lleol yn cael eu monitro?

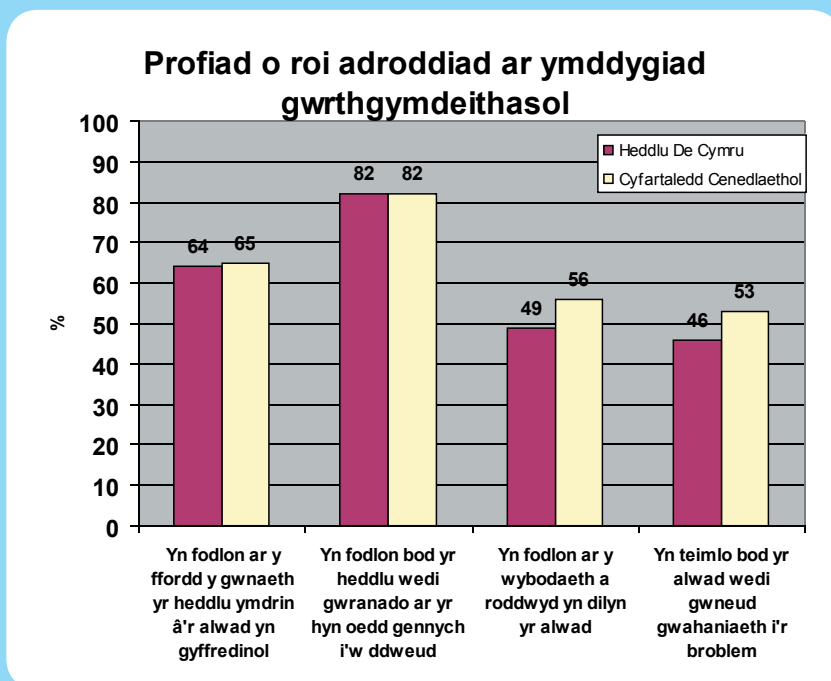
Roedd y defnydd o systemau TG yn Heddlu De Cymru i fonitro cynnydd cynlluniau i ddatrys problemau ymddygiad gwrthgymdeithasol tymor hir yn dameidiog. Ni allai nifer o'r goruchwylwyr y siaradwyd â nhw yn ystod yr arolwg gyflwyno eu hunain ar y system berthnasol gan yr heddlu, gan fod eu cyfrineiriau wedi dirwyn i ben. Meddyliai rhai swyddogion y byddai'r system i reoli cofnodion yn cael ei defnyddio i olrhain problemau ond ni ellid dod o hyd i unrhyw dystiolaeth o enghreifftiau penodol lle'r oedd hyn wedi digwydd. Mae'n amlwg bod problemau ymddygiad gwrthgymdeithasol yn cael eu datrys yn yr heddlu - mewn gwirionedd mae rhai enghreifftiau wedi cael eu cyflwyno ar gyfer eu cydnabod trwy wobrwyon cenedlaethol - ond gellid gwneud gwelliannau i systemau monitro.

A yw ymddygiad gwrthgymdeithasol yn flaenoriaeth gan yr heddlu?

Mae ymddygiad gwrthgymdeithasol yn cael ei nodi'n glir fel blaenoriaeth i'r heddlu ac mae'n cael sylw yn y cynllun plismona presennol a dogfennau strategol perthnasol yr heddlu. Mae pwyslais ar ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol sydd wedi dylanwadu ar arferion gwaith, yn arbennig ymchwil manwl ar ddigwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol, i sicrhau bod dioddefwyr sy'n dioddef dro ar ôl tro yn cael eu hadnabod. Mae'r lefel o adnoddau a ddyrennir i ymddygiad gwrthgymdeithasol, a'r data a'r wybodaeth a ddadansodwyd, yn dangos ymrwymiad clir i ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Canlyniadau'r arolwg bodlonrwydd dioddefwyr

Fe wnaethom gynnal arolwg ar 102 o bobl oedd wedi rhoi adroddiad ar ymddygiad gwrthgymdeithasol yn Ne Cymru yn ystod Medi 2009. Gofynnwyd amrywiaeth o gwestiynau iddynt am eu hamgyffrediad o ymddygiad gwrthgymdeithasol yn gyffredinol a'u profiad wrth roi adroddiad ar ymddygiad gwrthgymdeithasol i'r heddlu.

O'r canlyniadau, gellir gweld bod yr heddlu yn perfformio yn fras yn unol â'r cyfartaledd cenedlaethol ar gyfer y meysydd a ystyriwyd yn yr arolwg.

